

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Startstöd till unga jordbrukare 2024

Maria Swanljung

NTM-centralen i Österbotten 5.12.2024

Vem kan få startstöd?

- Sökanden minst 18 år och högst 40 år vid ansökningstidpunkten
- Första etableringen som ansvarig jordbruksföretagare
- Tillräcklig yrkeskunskap
- Företagarinkomsten från jordbruksföretaget
 - minst **25 000 euro**
 - 40.000 euro i understöd + högst 250 000 euro i räntestödslån
 - minst **15 000 euro**
 - 10.000 euro i understöd + högst 170 000 euro i räntestödslån

Ändring från 16.1.2025: minst 22 000, 40.000 euro i understöd + högst 250 000 euro i räntestödslån

Ansökan om startstöd

- Startstöd skall sökas inom två år från etableringen (men sök gärna före etableringen)
- Ansökan görs i elektroniska systemet [Hyrrä](#)
- Startstöd får sökas kontinuerligt, besluten görs i omgångar
 - 2024-2027: 16.10-15.1, 16.1-15.3, 16.3-15.8, 16.8-15.10
 - beslut inom ca. två månader från urvalsomgångens sista datum
 - alla ansökningar genomgår en urvalsprocess

Bild: Martina Motzbäuchel

Första etableringen

- Varför behövs en exakt etableringstidpunkt?
 - bestämmelserna kräver att startstöd beviljas för en första etablering
 - för vissa investeringsstöd kan man få högre stöd om det gått mindre än sju år från etableringen och man är högst 40 år
- Sökanden uppnår enligt affärsplanen en årlig företagareinkomst från jordbruket som uppgår till **minst 12 000 euro**.
- Etableringstidpunkten avgörs på basis av tidpunkten då sökanden som **huvudansvarig** jordbruksföretagare har undertecknat ett överlåtelseavtal eller ett arrendekontrakt
- **Båda** kriterierna skall uppfyllas!

Ansvarig jordbruksföretagare

- Sökanden skall ha **huvudansvaret** för verksamheten:
 - sökanden är ett samfund (Ab, Öb, Kb, andelslag); Bestämmanderätten i samfundet skall innehas av en eller flera fysiska personer som uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd.
 - Beskattningsammanslutning; den som söker startstöd skall ta över en så stor del av företaget att den uppfyller kravet på företagarkomst samt vara huvudansvarig för verksamheten (skall framkomma tex ur bolagsavtalet).

Bild: Jyrki Vesa

Tillräcklig yrkeskunskap

- En förutsättning för beviljande av stöd är att sökanden har tillräcklig yrkesskicklighet för den företagsverksamhet som stöds.
- Examen på minst andra stadiet i naturbruk, om examen är ändamålsenlig med tanke på den företagsverksamhet som stödet gäller ELLER
- Minst tre års praktisk erfarenhet av jordbruk samt utöver den en sådan utbildning som är ändamålsenlig med tanke på den företagsverksamhet som stödet gäller och vars omfattning motsvarar minst 20 studieveckor eller 30 studiepoäng eller en utbildning vars omfattning motsvarar ett motsvarande antal kompetenspoäng, och av vilka minst 10 studieveckor eller 15 studiepoäng eller en motsvarande andel kompetenspoäng är studier i ekonomi.

Tillräcklig yrkeskunskap

- Man har **36 månader** på sig att skaffa tillräcklig yrkeskunskap från det datum då stödet beviljas
- Om två eller flera fysiska personer tillsammans söker startstöd, anses det att kravet på yrkesskicklighet uppfylls om var och en av de sökande har minst tre års praktisk erfarenhet av jordbruk och minst hälften av de sökande har tillräcklig utbildning

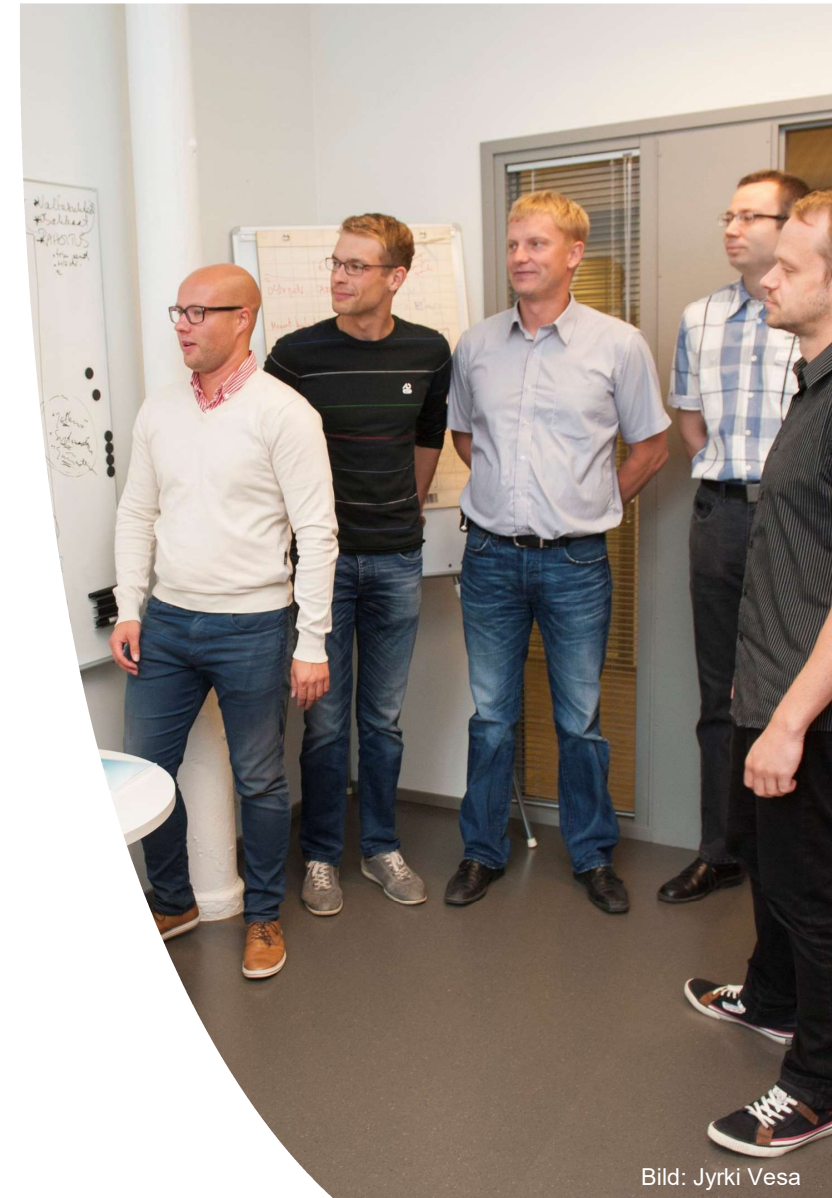

Bild: Jyrki Vesa

Tillräcklig yrkeskunskap

- Ifall man söker flera startstöd för samma företag (tex två eller flera syskon) skall var och en göra en egen ansökan i Hyrrä, och alla sökande måste uppfylla kravet på yrkeskunskap senast inom 36 månader från beslutet.

Företagarinkomsten från jordbruket

- Sökanden skall utifrån affärsplanen senast under det **tredje kalenderåret** efter att stödet beviljades uppnå en årlig företagarinkomst från jordbruket på minst **25 000 euro** (högre startstödet) eller **15 000 euro** (lägre startstödet). **Ändring från 16.1.2025:** minst 22 000, 40.000 euro i understöd + högst 250 000 euro i räntestödslån, **skall uppfyllas fjärde kalenderåret från beslutet och lägre nivå av stödet faller bort** (obs lagstiftningen inte fastställd ännu)
- Företagarinkomsterna från jordbruket räknas ut genom att de rörliga och fasta kostnader, avskrivningar och räntor på skulder som hänför sig till jordbruket dras av från intäkterna från jordbruket.

Företagarinkomsten från jordbruket

- Flera sökande: varje sökandes del av jordbruket skall uppfylla kravet på företagarinkomst. Startstödet multipliceras med antalet sökande som uppfyller kraven för stöd.
- Om stödet beviljas gemensamt åt makar och sambor räcker det att deras gemensamma företagarinkomst uppfyller minimikravet och endast ett startstöd beviljas
- Ab, Kb, Öb, andelslag: Samfund beviljas ett startstöd

Vissa förutsättningar för beviljandet

- Ifall man söker flera startstöd för samma företag (tex två eller flera syskon) skall var och en göra en egen ansökan i Hyrrä
- Om den som ansöker om startstöd är en fysisk person, beviljas inte stöd om hen i egenskap av näringsidkare eller på basis av delägarskap eller medlemskap i en sammanslutning redan tidigare har beviljats startstöd.
- Om den som ansöker om startstöd är en sammanslutning, beviljas inte stöd om en delägare eller en medlem som utövar bestämmande inflytande i sammanslutningen redan tidigare har beviljats startstöd.

Affärsplan

- En förutsättning för beviljande av startstöd är att sökanden lägger fram en plan för företagsverksamheten (*affärsplan*).
- Affärsplanen ska innefatta uppgifter om:
 - Sökanden och det företag som etableras
 - Sökandens yrkesskicklighet
 - Företagets nuvarande resurser
 - Gårdens utvecklingsåtgärder
 - Målsättningar (enbart att göra en generationsväxling räknas inte som målsättning)
 - Konkreta utvecklingsåtgärder, hur målsättningarna skall nås
 - Ekonomiplaner och grunderna för dem
 - Sökandens åsikt om varför just den sökandes ansökan skall väljas

Affärsplanen kan delvis finansieras via rådgivningsstödet (Råd 2030)

Bild Yrjö Tuunanen

Affärsplan

- Åtgärderna i affärsplanen är bindande
- För att få ut andra raten av startstödet understöd skall utvecklingsåtgärderna vara genomförda

Startstöds belopp

(nivå 1)

- **Företagarinkomsten minst 25 000 euro. (22 000 från 16.1.25)**
 - *40 000 euro i form av direkt understöd*
 - *högst 250 000 euro i räntestödslån och högst 80 % av godkända kostnader*
 - *högst 40 000 euro i form av räntestöd och överlåtelseskattefrihet, varav högst 35 000 euro i räntestöd.*
 - *totala stödet högst 80 000 euro*

Startstöds belopp

(nivå 2)

- **minst 15 000 euro.**
 - *10 000 euro i form av direkt understöd*
 - *högst 170 000 euro som räntestödslån och högst 80 % av godkända kostnader*
 - *högst 20 000 euro i form av räntestöd och överlåtelseskattefrihet, varav högst 15 000 euro som räntestöd*
 - *totala stödet högst 30 000 euro*

Räntestödslån

- Banken beviljar lånet
- Staten beviljar ett räntestöd på 3 %, kunden betalar minst 1 % själv
- Om totalräntan (vald ränta, tex euribor + marginal) på lånet är tex. 4,5 % så betalar kunden 1,5 % i ränta så länge som räntestödet räcker
- Det beviljas alltså en viss summa i räntestöd, den kan vara max 35 000 euro.

Godtagbara kostnader vid beviljande av räntestödslån

Räntestöd kan beviljas för lån som används för följande behövliga kostnader vid etablering av jordbruk:

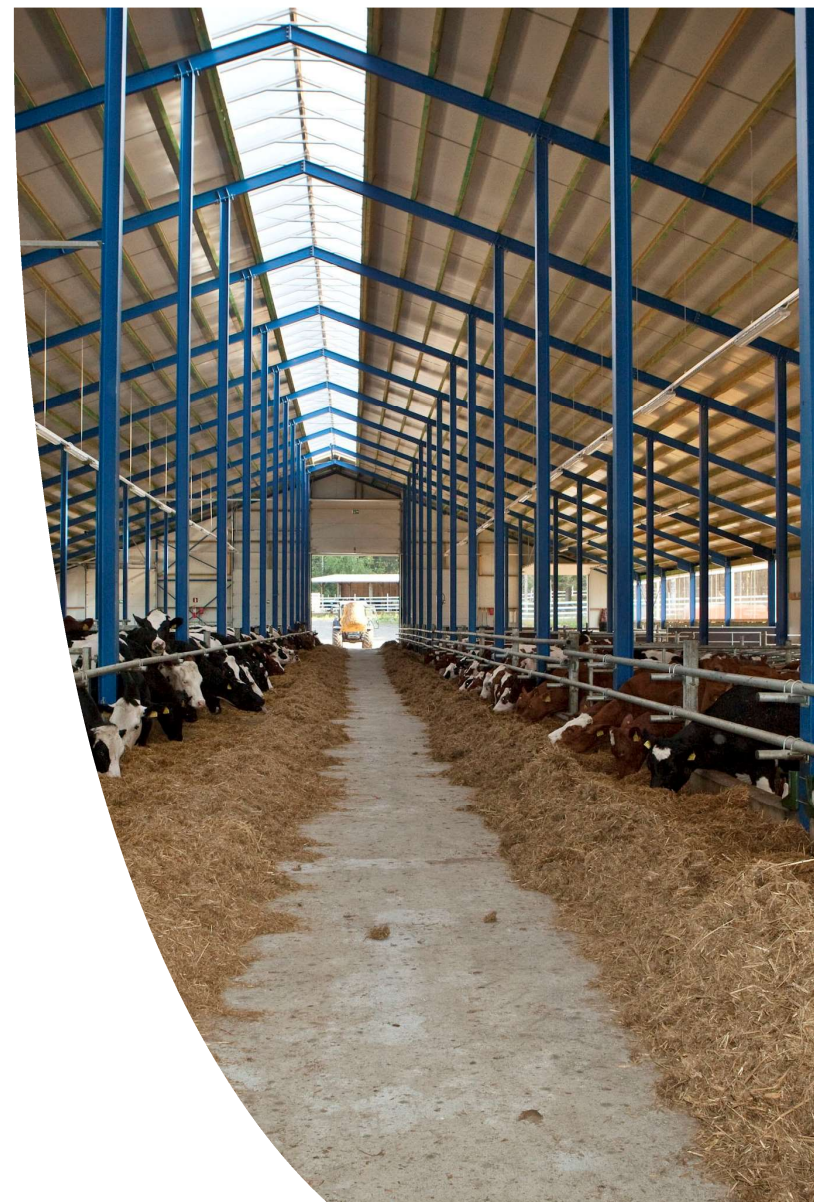
- 1) anskaffningspriset för en eller flera gårdsbruksenheter eller en del av en gårdsbruksenhet,
- 2) det inlösningspris för en gårdsbruksenhet eller en del av den som är en följd av avvitrering och arvskifte och gäller en gårdsbruksenhet som förblir i sökandens ägo,
- 3) den utjämning som orsakas av en gårdsbruksenhet som vid avvitrering förblir i sökandens ägo,
- 4) den utfyllnad av laglotten som orsakas av en gårdsbruksenhet eller en del av den som testamenterats till sökanden,

Godtagbara kostnader vid beviljande av räntestödslån

5) anskaffningspriset för jordbruksmaskiner eller jordbruksanordningar som skaffats i samband med förvärvet av gårdsbruksenheten eller som skaffas inom ett år från stödbeslutet

6) anskaffningspriset för produktionsdjur som skaffats i samband med förvärvet av gårdsbruksenheten eller som skaffas inom ett år från stödbeslutet.

Till godtagbara kostnader räknas vederlag för värdet av den anskaffade egendom som använts för jord- eller skogsbruk samt gårdens bostadshus.

Obs om räntestödslån

- Ifall man söker flera startstöd för samma företag (tex två eller flera syskon) skall var och en göra en egen ansökan i Hyrrä och banken skall göra upp skilda kreditutfästelser för varje sökande
- Räntestödslån beviljas inte för en sådan del av anskaffningskostnaderna för vilken beviljats räntestödslån och lånet förs över på övertagaren. NTM-centralen skall godkänna överföringen av lånet

Statsborgen

- Statsborgen kan beviljas för ett lån som ingår i startstödet. Maximibeloppet för statsborgen som startstöd kan vara 800 000 euro. Statsborgen kan beviljas för högst 80 procent av lånets belopp under hela lånetiden.

Urvalskriterier

Om ansökan gäller startstöd till en ung jordbrukare ska man när man väljer vilka åtgärder som stöds beakta

- 1) de ekonomiska förutsättningarna för företagsverksamheten,
- 2) gårdens produktionsförutsättningar,
- 3) gårdens uppgivna utvecklingsinsatser och verksamhetens hållbarhet.

Utbetalning av stödet

- Obs! *Läs noggrant igenom stödbeslutet*, där står detaljerat hur utbetalningen av stödet går till och vilka krav som ställs för att få ut stödet!
- Beslutet är i kraft i två år; jordbruket skall etableras inom den tiden.
- Understödsdelen av startstödet betalas i två lika stora poster, ansökan om utbetalning görs i Hyrrä.
- En förutsättning för utbetalning av den andra posten av understödet är att affärsplanen genomförts. Den andra raten av stödet skall sökas ut inom tre år och sex månader från beslutet enligt nuvarande lagstiftning.
- Man ansöker om tillstånd att lyfta räntestödslånet i Hyrrä
- Om räntestödslån har beviljats för förvärv av fast egendom, får lån i anslutning till startstöd lyftas, om vederlaget i sin helhet betalas senast när den sista posten av lånet lyfts.

Bild: Studio Tomi Aho

Befrielse från överlåtelseskatt

- Stödtagaren befrias från överlåtelseskatt då hen beviljas räntestödslån för köp av fastighet
- Överlåtelseskattens andel avdras först från räntestödet, dock så att 2000 euro kvarstår, varefter resten av avdraget görs från bidraget.
- NTM-centralen skriver *på ansökan* ut ett utlåtande om befrielse från överlåtelseskatt. Till den fritt formulerade ansökan bifogas skuldebrevet för räntestödslånet.

Observera!

- Stödtagaren ska utan dröjsmål underrätta närings-, trafik- och miljöcentralen om förändringar i stödtagarens ställning eller verksamhet eller den åtgärd som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för betalning av stöd eller leda till återkrav av stöd.
- Den företagsverksamhet som stöds får inte läggas ned eller inskränkas väsentligt **innan fem år har förflutit från betalningen av den sista posten av ett stöd** i form av understöd och, om stödet ansluter sig till ett lån, från det att lånet eller den sista låneposten har lyfts.

Bilagor till ansökan

Till ansökan om startstöd till unga jordbrukare ska fogas följande handlingar för bedömningen av förutsättningarna för att bevilja stöd:

- 1) Slutligt eller utkast till köpebrev, arrendeavtal eller annan motsvarande åtkomsthandling
- 2) Affärsplan på blankett 3430 och tillhörande ekonomiska kalkyler
- 3) Bankens kreditlöfte på blankett 3311 (Om man söker räntestödslån)
- 4) Beskattningsuppgifter:
 - a. Kopia av sökandens och avträdarens skatteblankett 2 (skattedeklaration för jordbruk) över den senast inlämnade skattedeklarationen innan ansökan anhängiggjordes
 - b. Kopia av sökandens senaste beskattningsbeslut
 - c. Kopia av de skatteblanketter med vilka sökanden har anmält sin näringsinkomst till skattemyndigheten året innan ansökan anhängiggjordes

Bilagor till ansökan

- 5) En tillförlitlig utredning över förändringar i inkomsterna om dessa har förändrats eller kommer att förändras avsevärt jämfört med uppgifterna enligt den verkställd beskattningen. Om dessa förändringar baserar sig på förändringar i arbets- eller tjänsteförhållanden ska arbetsgivarens intyg över detta lämnas in
- 6) Skol- eller examensbetyg samt en verbal utredning om sökandens arbetserfarenhet och arbetsintyg som har betydelse för företagsverksamheten
- 7) Kopior av anbud som hänför sig till maskiner, anordningar och djur som anskaffas inom ett år efter stödbeslutet, eller annan utredning över lösöre som ska anskaffas

Bilagor till ansökan

8) Om sökanden är en sammanslutning, ska även följande fogas till ansökan:

- a. Resultaträkning och balansräkning
- b. Den sökandes handelsregisterutdrag och för juridiska personer sammanslutningens stadgar, om sökanden är ett företag som är infört i handelsregistret
- c. För övriga privata eller offentliga sammanslutningar en utredning av firmateckningsrätten samt underskrift av den delägare som får bestämmande inflytande

9) Om statsborgen ansöks, ska även följande fogas till ansökan:

- a. Säkerhetsbedömningsblankett 4447 som ifyllts av kreditinstitutet
- b. Utredning om ägandet av gårdsbruksenheten (kopia av lagfartsregisterkortet samt av de åtkomsthändelser på basis av vilka det har skett förändringar i ägandet efter lagfarten, till exempel köpe-, bytes- eller gåvobrev, avvitrings-, arvskiftes- eller bolagsavtal)
- c. Gravationsbevis för de fastigheter som hör till sökandens gårdsbruksenhet.

Mera info: www.livsmedelsverket.fi

Beställ vårt nyhetsbrev på:

NTM-centralen.fi, välj Österbotten, Nyhetsbrev

Vi finns på Facebook också! (tvåspråkig)

<https://www.facebook.com/pohjanmaanelykeskus/>

Och på Instagram: pohjanmaanely (tvåspråkig)

Tack för uppmärksamheten!

Maria Swanljung

maria.swanljung@ntm-centralen.fi

Tfn 0295 028633